

Motion om att ge stadsdelsnämnder i uppdrag att driva lokala facebookgrupper

Motion av Gabriel Kroon (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Anders Österberg

Sammanfattning av ärendet

I en motion väckt i kommunfullmäktige yrkar Gabriel Kroon (SD) på att kommunfullmäktige ska ge stadsdelsnämnderna i uppdrag att driva och administrera lokala facebookgrupper.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret anser inte att det föreligger skäl att bifalla motionen eftersom lagstiftningen ställer stora krav på resurser vid hantering av konton i sociala medier och att det står nämnder och bolagsstyrelser fritt att välja kommunikationskanaler. Stadsledningskontoret anser det heller inte lämpligt att ge tjänstepersoner i uppdrag att moderera forum som delvis syftar till att diskutera politiska frågor.

Farsta stadsdelsnämnd lyfter att ökad närvaro i sociala medier, särskilt via kanaler som leder till ökad debatt, ställer krav i en omfattning som nämnden idag inte kan svara upp till. Det är också svårt att som nämnd moderera ett politiskt samtal.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd ser inte i nuläget att det finns ett behov av eller förutsättningar för att skapa och driva den typ av facebookgrupper som beskrivs i motionen.

Södermalms stadsdelsnämnd framhåller att nämnden redan idag arbetar med sociala medier, till exempel Facebook, i syfte att informera om aktuella aktiviteter, att ge samhällsinformation och att utöka dialogen med de som bor eller vistas i stadsdelsnämndsområdet.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Sociala medier fyller en viktig funktion och är idag en självklar del av medielandskapet. Därför är det bra att staden på olika sätt arbetar aktivt med sociala medier för att nå ut med samhällsinformation till stockholmare, hålla dialog och nå ut till intressenter, företagare och besökare. Flera av förvaltningarna har redan idag sidor på Facebook där syftet är att informera om aktuella aktiviteter och ha dialog med de som bor eller vistas i stadsdelsnämndsområdet.

I många stadsdelsområden finns dessutom fristående lokala facebookgrupper som fungerar väl, där inlägg från staden ofta delas. I nuläget finns det varken behov eller resurser för staden att skapa grupper som konkurrerar med dessa. Det skulle inte heller vara lämpligt att ge tjänstepersoner i uppdrag att moderera forum som delvis syftar till att diskutera politiska frågor.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilaga

Motion om att ge stadsdelsnämnder i uppdrag att driva lokala facebookgrupper, dnr KS 2024/951-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 19 mars 2025

Anders Österberg
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen tillstyrker motionen
2. Därutöver anföra följande:

Lokala facebookgrupper är en oundgänglig del av den lokala nyhetsspridningen. Många grupper består av tusentals medlemmar med allehanda områdesspecifik information som ibland blandas med politik. Vi har samtidigt noterat ett kraftigt demokratiunderskott i dessa grupper då de administreras av privatpersoner med en tydlig politisk agenda. Många av administratörerna är ofta lagda åt det

kommunistiska, miljöpartistiska eller socialliberala hållet, vilket medföljer en kraftig censur av alla politiska inlägg som kommer från högerpartier.

Motionen föreslår att stadsdelsnämndernas uppdrag breddas från att driva egna facebooksidor (som ingen läser) till att skapa och administrera lokala områdesgrupper. Således kan staden tillskapa neutrala och inkluderande mötesplatser där alla lokalpolitiker kan komma till tals.

Ärendet

Gabriel Kroon (SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionären framhåller att lokala facebookgrupper för specifika stadsdelsområden är viktiga informations- och diskussionsforum för närboende och att dessa grupper främst administreras av ideella eldsjälar. Vidare framförs att en administratör har stor frihet att välja bort inlägg och att dennes politiska hemvist kan leda till en förfördelning av vissa partier. I motionen anförts att för att säkerställa korrekt uppgiftsspridning bör staden genom stadsdelsnämnderna äga, driva och administrera lokala facebookgrupper där stadens förvaltningar och dess politiker kan förmedla information till allmänheten och med enhetliga kommunikationsregler och riktlinjer möjliggöra att medborgarna känner sig trygga med att delta i diskussionen.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunikationsprogram för Stockholms stad är styrande dokument för nämnders och bolagsstyrelsernas kommunikationsarbete. Programmet anger inte vilka kanaler förvaltningar och bolag ska använda i sitt kommunikationsarbete. Istället understryks vikten av att kanaler väljs utifrån målgruppsanalys och vilken effekt som ska uppnås. I de fall nämnder och bolagsstyrelser väljer sociala medier för sin kommunikation ska Policy för Stockholms stads konton i sociala medier tillämpas.

Offentliga verksamheters närvaro i sociala medier påverkas i hög grad av lagstiftning vilket kräver stora resurser. Förvaltningslagen (2017:900) bestämmer myndigheternas serviceskyldighet gentemot enskilda och anger att hjälp ska ges utan onödigt dröjsmål och i den utsträckning som är lämplig vilket innebär krav på att effektivt och robust säkerställa att inlägg besvaras och administreras. Inlägg i sociala medier (med tillhörande kommentarer) är i normalfallet allmän handling som ska registreras eller hållas ordnande, arkiveras och gallras. Inlägg, kommentarer eller frågor med innehåll som uppenbart innebär olaga hot eller annat lagbrott ska dokumenteras och tas bort. Därutöver måste beaktas bestämmelserna om behandling av personuppgifter i dataskyddsförordningen (GDPR) och lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) samt bestämmelserna om sekretess i offentlighet- och sekretesslagen (2009:400).

Då lagstiftningen ger stora krav på resurser vid hantering av konton i sociala medier i kombination med att det står nämnder och bolagsstyrelser fritt att välja kommunikationskanaler anser stadsledningskontoret att det inte föreligger skäl för

kommunfullmäktige att ge stadsdelsnämnderna i uppdrag att driva lokala facebookgrupper. Stadsledningskontoret anser det heller inte lämpligt att ge tjänstepersoner i uppdrag att moderera forum som delvis syftar till att diskutera politiska frågor.

Stadsledningskontoret föreslår att motion av Gabriel Kroon (SD) anses besvarad med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2024 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av motion från Sverigedemokraterna om att ge stadsdelar i uppdrag att driva lokala facebookgrupper.

Reservation av Leif Söderström (SD), se Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 oktober 2024 har i huvudsak följande lydelse.

I dagsläget använder förvaltningen sig av facebooksidor och instagramkonton för sin närvaro i sociala medier. Förvaltningen har förvaltningsgemensamma konton på Facebook och Instagram samt en mängd konton kopplat till en specifik verksamhet, till exempel fritidsgårdar, fältassistenter och parklekar.

I händelse av kris eller större samhällsstörning är sociala medier en viktig kanal. Dock ser förvaltningen att alla naturligtvis inte använder sig av dessa kanaler och användandet minskar också, vilket är utmanande.

Stadsdelsförvaltningens närvaro i sociala medier bestäms idag av Stockholms stads kommunikationsprogram samt Policy för Stockholms stads konton i sociala medier. Kommunikation i sociala medier påverkas också av lagstiftning i hög grad.

Några exempel är:

- Förvaltningslagen (2017:900) bestämmer myndigheternas serviceskyldighet gentemot enskilda. Enligt förvaltningslagen ska hjälpen ges utan onödigt dröjsmål och i den utsträckning som är lämplig.
- Inlägg i sociala medier (med tillhörande kommentarer) av såväl staden själv som av utomstående blir i normalfallet allmänna handlingar som ska registreras eller hållas ordnande, arkiveras och gallras.
- Inlägg, kommentarer eller frågor med innehåll som uppenbart innebär olaga hot eller annat lagbrott dokumenteras och tas bort. Om polisanmälan ska göras är en fråga för respektive förvaltning eller bolag att ta ställning till i det enskilda fallet.
- Utöver ovan måste beaktas bestämmelserna om behandling av personuppgifter i dataskyddsförordningen (GDPR) och lagen (2018:218) med kompletterande

bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) samt bestämmelserna om sekretess i offentlighet- och sekretesslagen (2009:400).

Utifrån stadens riktlinjer säger förvaltningen idag som regel nej till att enskilda verksamheter kan driva egna facebookgrupper. Orsaken är framförallt att det ställs mycket större krav på att driva en facebook-grupp än en facebookside. En facebookgrupp behöver aktivt modereras utifrån rådande lagstiftning (till exempel GDPR och brott mot upphovsrätten).

Utifrån att förvaltningen alltid ska agera partipolitiskt neutralt ställer sig förvaltningen negativ till att agera moderator för ett forum som helt eller delvis syftar till att diskutera politiska frågor.

Vidare ser förvaltningen att det finns en risk för att det uppstår en konkurrenssituation med de redan aktiva lokala facebookgrupperna – som ofta drivs av individer med ett stort engagemang för sitt lokalsamhälle.

Förvaltningen bedömer att ärendet inte innebär några betydande miljö- och klimatkonsekvenser. Förvaltningen bedömer vidare att det i ärendet saknas relevanta jämställdhetsaspekter.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 december 2024 följande.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Henrik Åkerlund (SD) som lade fram ett förslag att bifalla motionen och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

I arbetet med sociala medier styrs stadsdelsförvaltningen av Stockholms stads policy för sociala medier. Policyn beskriver hur stadens medarbetare och verksamheter via sociala medier kan möta, föra dialog med och nå ut till stockholmare, intressenter, företag och besökare. Syftet med att använda sociala medier i Stockholms stad ska vara att stödja verksamhetens mål. Start och drift av kanaler ska också följa vissa grundläggande regler. Bland annat ska de konton som stadens verksamheter äger

- 1) Ha ett tydligt syfte och resurser för att drivas och hållas levande
- 2) Ha en koppling till förvaltningens/bolagets verksamhet och uppdrag
- 3) Ha staden som avsändare.

Det krävs också en förbestämd och långsiktig resursorganisation som säkerställer publiceringsfrekvens, att innehållet är tillgänglighetsanpassat och följer regelverket kring personuppgiftshantering och arkivering, och att frågor, kommentarer och

meddelanden hanteras enligt Förvaltningslagen (2017:900) och Lagen om elektroniska anslagstavlor (1998:112). Detta kräver tid och resurser som ska vägas emot nyttan med insatsen.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning kommunicerar med stadens invånare på många olika sätt, bland annat via sociala medier. Förvaltningen administrerar en huvudsida på Facebook som heter "Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning". Där publicerar förvaltningen aktuell information och för dialog med stadsdelens invånare, besökare, företagare och verksamheter.

Stadsdelsförvaltningen driver även ett antal ytterligare konton och grupper på Facebook och Instagram som riktar sig mot specifika målgrupper för olika verksamheter eller intresseområden. Exempel på verksamheter är Seniorhälsan, de öppna förskolorna och förvaltningens mötesplatser för ungdomar.

Förvaltningens konton är främst inriktade på att förmedla information om fattade beslut och förvaltningens verksamhet. Politiska synpunkter och förslag hanteras istället via ordinarie kanaler som öppna nämndmöten, kontakt med stadsdelsnämndens ledamöter, medborgarförslag, Tyck till och så vidare.

I stadsdelsområdet finns dessutom ett stort antal fristående lokala facebookgrupper som fungerar väl, där inlägg från staden ofta delas, och där diskussion i lokala frågor förs. Det finns också en god täckning av lokala medier, främst Mitt i Söderort och Bättre Stadsdel, som har närvaro på sociala medier. Dessa fungerar som plattform för debatt och diskussion, inte minst när det gäller lokalpolitiska frågor.

Stadsdelsförvaltningen ser inte i nuläget att det finns ett behov eller förutsättningar för att skapa konkurrerande facebookkanaler, som skulle motivera uppstart och drift av konton utöver de som förvaltningen redan arbetar med.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2024 följande.

Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Ulf Wester (SD), se Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 oktober 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Sociala medier är idag en självklar del av medielandskapet och också en naturlig del av Stockholms stads verksamheter. I våra sociala medier kan stadens medarbetare och verksamheter möta, föra dialog med och nå ut till stockholmare, intressenter, företag och besökare. Förvaltningen arbetar idag med sociala medier, till exempel Facebook.

Största sidan på kanalen är ”Södermalms stadsdelsförvaltning”, där syftet är att informera om aktuella aktiviteter, att ge samhällsinformation och att utöka dialogen med de som bor eller vistas i stadsdelsområdet.

Styrdokumentet ”Policy för Stockholms stads konton i sociala medier 2020–2024” slår fast att när Stockholms stad kommunicerar i sociala medier ska det vara tydligt att staden är avsändare. De konton i sociala medier som Stockholms stad ansvarar för ska ha ett tydligt syfte med koppling till ansvarig förvaltnings eller bolags verksamhetsplan eller uppdrag. Att driva lokala facebookgrupper med syfte att politiker ska ha en kanal för informations spridning anser förvaltningen därför inte är Stockholms stads uppdrag.

Att driva lokala facebookgrupper är även en resursfråga. Det finns i dag stora lokala facebookgrupper inom Södermalms stadsdelsområde, till exempel ”Vi som bor på Södermalm” och ”Hammarby Sjöstad”. Att skapa konkurrerande grupper skulle kräva omfattande resurser inom förvaltningen för till exempel marknadsföring, moderering, diarieföring och arkivering.

Barnrättsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att förslaget som lyfts i ärendet ger direkta eller indirekta konsekvenser för barn. En vidare barnrättsanalys genomförs därför inte.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens gör bedömningen att motionens förslag varken innebär direkta eller indirekta konsekvenser för kvinnor respektive män och någon ytterligare jämställdhetsanalys genomförs därför inte.

Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation av Leif Söderström (SD)

1. Att Stadsdelsnämnden föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.
2. Att därutöver anför Lokala facebookgrupper för specifika stadsdelsområden finns på många håll i staden.

Dessa grupper är viktiga informations- och diskussionsforum för närboende, men samtidigt föreligger en stor frihet för administratören att välja bort inlägg. I vissa fall filtreras alla politiska inlägg bort, i andra fall kan administratörens politiska hemvist leda till en förfördelning av vissa partier.

För att säkerställa en korrekt uppgiftsspridning bör Stockholm stad genom sina stadsdelsnämnder äga, driva och administrera lokala facebookgrupper. På så sätt kan stadens förvaltningar och dess politiker förmedla information till allmänheten, samtidigt som enhetliga kommunikationsregler och riktlinjer möjliggör för medborgarna att tryggt delta i diskussionen.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation av Ulf Wester (SD)

1. Att Södermalms stadsdelsnämnd tillstyrker motionen i sitt remissvar
2. Därutöver anför följande: Förvaltningen skriver i sitt remissvar att driva lokala Facebookgrupper inte är Stockholms stads uppdrag.

Vi anser att genom att stadsdelsnämnderna får i uppdrag att driva och administrera lokala Facebookgrupper så skulle det vara ett sätt att stärka kommunikationen och engagemanget mellan invånarna och våra politiker. Genom att använda sociala medier som en plattform för dialog kan vi skapa en mer tillgänglig och transparent kommunikation, där invånarna snabbt kan få information om viktiga frågor, initiativ och evenemang. Här behöver förvaltningens egna hemsida ett komplement där den här sortens kommunikationsmöjligheter fyller det behovet. Den här sortens grupper ger också möjlighet för stadsdelsnämnderna att lyssna på och ta del av invånarnas synpunkter och behov på ett direkt och effektivt sätt. Denna typ av interaktivt samhällsengagemang kan bidra till att skapa en mer sammanhållen och informerad stadsdel, där invånarna känner sig mer delaktiga i beslut och aktiviteter som påverkar deras vardag.